

SİRKÜLER
Sayı: 2009/140

İstanbul, 28.09.2009
Ref: 4/140

Konu:
SERBEST BÖLGE FAALİYET RUHSATLARI MÜRACAAT VE ÜCRETLERİ HAKKINDA GENELGE YAYINLANMIŞTIR

Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nce, serbest bölge uygulamalarına yönelik olarak "Faaliyet Ruhsatı Süreleri ve Müracaat Ücretleri" başlıklı ve 2009/3 sayılı Genelge yayınlanmıştır.

Faaliyet ruhsatlarında süre:

- Yatırımcı kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi, üretim faaliyeti için 45 yıl, diğer faaliyet konuları için ise 30 yıldır.
- Kiracı kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi üretim faaliyeti için 20 yıl, diğer faaliyet konuları için 15 yıldır.

Faaliyet ruhsatlarında süre uzatımı:

Faaliyet Ruhsatı süresi bitmek üzere olan ve ara vermeksizin faaliyetine devam etmek isteyen kullanıcılar, Faaliyet Ruhsatı süresi dolmadan önce, Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde müracaat eder. Müracaatın uygun bulunması halinde, Faaliyet Ruhsatının sona erdiği tarihten itibaren başlamak üzere aynı numarayla yeni bir Faaliyet Ruhsatı düzenlenir.

Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti 5.000 (beşbin) ABD Dolarıdır. Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti, müracaatın uygun görülmemesi halinde iade edilir.

Mevcut faaliyet ruhsatlarında süre uzatım talebi:

Bu Genelgenin yayımı tarihinden (19.06.2009) önce faaliyette bulunan kullanıcılar, işbu genelgenin yürürlük tarihinden itibaren 1 yıl içinde (18.06.2010'a kadar), Serbest Bölge Müdürlüğüne müracaat ederek mevcut faaliyet ruhsatlarındaki sürenin;

- Yatırımcı kullanıcılar açısından Faaliyet Ruhsatı süresi, üretim faaliyeti için 45 yıla, diğer faaliyet konuları için ise 30 yıla kadar,
- Kiracı kullanıcılar açısından Faaliyet Ruhsatı süresi üretim faaliyeti için 20 yıla, diğer faaliyet konuları için 15 yıla kadar,

uzatılması talebinde bulunabilirler.

Bölge Müdürlüğü söz konusu talebi, ilgili kullanıcının son üç yıllık performansına ilişkin bilgileri içeren görüşüyle birlikte Genel Müdürlüğe intikal ettirir. Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme sonucu talebi uygun görülenlere süre uzatımı yapılır. Bu çerçevede yapılacak başvurulardan Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti (5.000 ABD Doları) alınmaz.

Faaliyet ruhsat müracaatlarında dikkate alınacak kriterler:

Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan “*Faaliyet Ruhsatı Müracaatlarında Dikkate Alınacak Kriterlere İlişkin 2009/1 Sayılı Genelge*”de sirkülerimize ek yapılmıştır.

Süre Uzatımlarının 3218 s.k. Geç.Md.3’deki Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnalarına Etkisi:

Bilindiği üzere, serbest bölgelerdeki gelir ve kurumlar vergisi istisnasını bölgelerdeki imalatçı firmalar ile alım-satım firmaları açısından ikiye ayırabiliriz. Serbest bölgelerde imalat faaliyende bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yıllık vergileme döneminin sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

Serbest bölgelerde imalat yapmayıp sadece alım-satım faaliyetinde bulunan işletmelerin elde ettikleri kazançlar ile imalat faaliyeti yanı sıra imal ettikleri mamulün satışından ayrı olarak hazır aldıkları malların alım-satım faaliyetinde bulunan işletmelerin sadece alım-satım faaliyetlerinden doğan kazançlarına ilişkin 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu’nun Geçici 3’üncü maddesinin 1’inci fıkrası ve bu fıkranın (a) bendi aşağıdaki gibidir:

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

- a. *Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, **bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.** Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.”*

Sirkülerimize ek yapılan Genelge hükümleri kapsamında serbest bölge faaliyet ruhsatlarında yer alan sürelerin uzatılmasının, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu’nun Geçici 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer verilen gelir ve kurumlar vergisi istisnasında da sürelerin uzayacağı anlamına gelmeyeceği görüşünderiz.

Kanun metninde açık ve net bir şekilde yer aldığı üzere; **serbest bölgelerde gelir ve kurumlar vergisi istisnası söz konusu kanun metninin yürürlüğe girdiği tarih (06.02.2004) itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre** ile sınırlıdır. Örneğin: Serbest bölgede alım-satım faaliyetinde bulunan (A) firmasının, 06.02.2004 tarihi itibarıyla sahip olduğu serbest bölge faaliyet ruhsatında, ruhsat süre sonu 31.08.2010 olarak belirtilmişse ve ruhsat sahibi firma bu tarihten önce başvuruda bulunarak faaliyet ruhsat süresini 30 yıla kadar uzatırsa, bu firmanın sahip olduğu kurumlar vergisi istisnası da bu süre kadar uzamamalı; 31.08.2010 tarihi itibarıyla bitmelidir düşüncesindeyiz.

Konu ile ilgili olarak (1) Seri No.1 KVK Genel Tebliği'nin ilgili bölümü de aşağıdaki gibidir:

“5.12.3.8.3. Faaliyet ruhsatlarında belirtilen sürenin uzatılması

Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinde;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır...”

hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükellefler, maddenin yürürlüğe girdiği 6/2/2004 tarihi itibarıyla faaliyet ruhsatlarında öngörülen sürenin sonuna kadar kurumlar vergisi istisnasından yararlanabilecektir. 6/2/2004 tarihinden sonra, mükelleflerin faaliyet ruhsatlarının süresinin çeşitli nedenlerle (inşaat süresi ile ilgili süre uzatımları hariç) uzatılması durumunda, istisna süresinin uzaması söz konusu olmayacaktır.”

Görüldüğü gibi, Maliye İdaresi, 06.02.2004 tarihi itibarıyla sahip olunan serbest bölge faaliyet ruhsatındaki faaliyet süresinin (inşaat süresi ile ilgili süre uzatımları hariç olmak üzere) hangi nedenle olursa olsun uzatılmasının kurumlar vergisi istisnasına bir etkisi olmayacağını; 06.02.2004 günü faaliyet ruhsatı üzerinde yazılı ruhsatın geçerlilik süresinin sonuna geldiği gün kurumlar vergisi istisnasının da biteceğini net bir şekilde açıklamıştır.

Yukarıdaki açıklamalara rağmen, 06.02.2004 tarihi itibarıyla sahip oldukları serbest bölge faaliyet ruhsatlarında belirtilen faaliyet süresi henüz bitmemiş olan ve faaliyet sürelerini de genelge kapsamında uzatacak olan mükelleflerin; kurumlar vergisi istisnası uygulaması açısından tereddüt duymaları halinde başta mali danışmanlarından görüş almaları ve akabinde ise Maliye İdaresi'nden mukteza istemelerini önerebiliriz.

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Faaliyet Ruhsat Süreleri ve Müracaat Ücretleri Hakkında 2009/3 Sayılı Genelge
Faaliyet Ruhsatı Müracaatlarında Dikkate Alınacak Kriterlere İlişkin 2009/1 Sayılı Genelge

FAALİYET RUHSATI SÜRELERİ VE MÜRACAAT ÜCRETLERİ

No : 2009/3
Yayın Tarihi : 19.06.2009
Yürürlüğe Girdiği Tarih : 19.06.2009

GENELGE 2009/3

MADDE 1- (1) Faaliyet Ruhsatı sürelerine ve müracaat ücretlerine ilişkin esaslar 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ile Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 11'inci maddesine istinaden, aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

MADDE 2- (1) Yatırımcı kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi, üretim faaliyeti için 45 yıl, diğer faaliyet konuları için ise 30 yıldır.

(2) Kiracı kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi üretim faaliyeti için 20 yıl, diğer faaliyet konuları için 15 yıldır.

MADDE 3- (1) Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde üretim konusu dışında Faaliyet Ruhsatına sahip yatırımcı kullanıcıların üretim konulu yeni Faaliyet Ruhsatı olarak veya konu değişikliği yaparak aynı binada üretim faaliyetinde bulunmaları halinde, bu Faaliyet Ruhsatının süresi 45 yıldır. Üretim konulu Faaliyet Ruhsatının başlangıç tarihi ilk Faaliyet Ruhsatının başlangıç tarihi olup, bina üretim ruhsatına bağlanır.

MADDE 4- (1) Faaliyet Ruhsatı süresi bitmek üzere olan ve ara vermeksizin faaliyetine devam etmek isteyen kullanıcılar, Faaliyet Ruhsatı süresi dolmadan önce, Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde müracaat eder. Müracaatın uygun bulunması halinde, Faaliyet Ruhsatının sona erdiği tarihten itibaren başlamak üzere aynı numarayla yeni bir Faaliyet Ruhsatı düzenlenir.

MADDE 5- (1) Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti 5.000 (beşbin) ABD Doları olup, bu ücret Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ankara Şubesi nezdindeki 951 101 301 numaralı Serbest Bölgeler Özel Hesabına (ABD Doları hesabı) yatırılır. Banka dekontunda, faaliyette bulunmak istenilen serbest bölgenin adı, müracaatçının unvanı ve Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti için yatırıldığının tam olarak belirtilmesi gerekmektedir.

MADDE 6- (1) Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti, müracaatın uygun görülmemesi halinde iade edilir, uygun görülmesi halinde ise "Serbest Bölgeler Özel Hesabı"na irat kaydedilir.

(2) Faaliyet Ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe intikal eden müracaatlarda Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısı tarihinden itibaren 30 gün içerisinde Faaliyet Ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ankara Şubesi nezdindeki "Serbest Bölgeler Özel Hesabı"nın 951 101 306 no'lu "Diğer Gelirler Hesabı"na 500 (beşyüz) ABD Dolarının yatırılması ve bu meblağın yatırıldığını gösterir banka dekontunun ekli olduğu bir dilekçeyle Genel Müdürlüğe başvurulması halinde, Faaliyet Ruhsatı almak için daha önce yatırılmış olunan müracaat ücreti iade edilir. 30 günlük sürenin bitiminden sonra yapılan Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti iade talepleri değerlendirilmeye alınmaz.

MADDE 7- (1) Faaliyet Ruhsatının zayi veya tahrip olması nedeniyle, yeniden düzenlenmesinin talep edilmesi halinde 100 (yüz) ABD Doları, konu, unvan ve nev'i değişikliğinde 200 (ikiyüz) ABD Doları, bina satışları ile üstyapı kullanım hakkı devirlerinde, satış veya devir yapan kullanıcıdan alınacak 500 (beşyüz) ABD Doları, bu Genelgenin 6'ncı maddesinde belirtilen "Diğer Gelirler Hesabı"na yatırılarak dekont aşlının bir dilekçe ekinde doğrudan veya Serbest Bölge Müdürlüğü kanalıyla Genel Müdürlüğe iletilmesi gerekmektedir.

MADDE 8- (1) 1997/3, 1998/1 ve 2000/3 sayılı Genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Genelgenin yayımı tarihinden önce faaliyette bulunan kullanıcılar, işbu genelgenin yürürlük tarihinden itibaren 1 yıl içinde, Serbest Bölge Müdürlüğüne müracaat ederek mevcut faaliyet ruhsatlarındaki sürenin, 2'inci maddede belirtilen sürelerle uzatılması talebinde bulunabilir. Bölge Müdürlüğü söz konusu talebi, ilgili kullanıcının son üç yıllık performansına ilişkin bilgileri içeren görüşüyle birlikte Genel Müdürlüğe intikal ettirir. Genel Müdürlükçe yapılan değerlendirme sonucu talebi uygun görülenlere süre uzatımı yapılır. Bu madde çerçevesinde yapılacak başvurulardan Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 7'nci maddenin uygulanması bakımından, bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan müracaatlar ilgili bulunduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

MADDE 9 - (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İletişim Bilgisi : Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü E-posta : sbgm@dtm.gov.tr

Faaliyet Ruhsatı Müracaatlarında Dikkate Alınacak Kriterlere İlişkin 2009/1 Sayılı Genelge

No : 2009/1
Yayımlı Tarihi : 09/01/2009
Yürürlüğe Girdiği Tarih : 09/01/2009

GENELGE 2009/1

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 25/11/2008 tarih ve 5810 sayılı Kanun ile değişik 1"inci maddesinde, serbest bölgelerin kuruluş amacının, ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek olduğu ifade edilmektedir.

Diğer taraftan, Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 11'inci maddesi ile bölgede faaliyette bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin, "Faaliyet Ruhsatı" almak için "Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu"nu Genel Müdürlüğe teslim edebilecekleri veya gönderebilecekleri, Genel Müdürlüğün mezkur form üzerinde gerekli değerlendirmeleri yapacağı hüküm altına alınmaktadır.

Bu çerçevede, söz konusu Faaliyet Ruhsatı müracaatlarının (yenileme ve süre uzatımı müracaatları dahil) değerlendirilmesinde, Genel Müdürlükçe bölgesel ve sektörel farklılıklar da göz önünde bulundurularak aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınır.

1. Faaliyetin üretim faaliyeti niteliğinde ve çoğunlukla yurtdışına satışa yönelik olması esastır.
2. Alım-satım faaliyetlerinde de yurtdışına satış esas olup, hammadde, aramalı ve yatırım malları öncelikli olmak üzere yurtiçine satışa da belli oranlarda izin verilebilir.
3. Müracaat konusu faaliyetin;

- a) İnsan sağlığı ve çevre açısından zarar verici mahiyette olmaması,
- b) Genel Müdürlükçe belirlenecek hassas ürünleri kapsamaması,
- c) Yurtiçi piyasada yıkıcı ve haksız rekabete ortam sağlayıcı vasıfta olmaması

nitelikleri aranır.

4. Faaliyetin;

- a) Belli kapasitede istihdam yaratacak nitelikte olması,
- b) Doğrudan yabancı yatırım niteliğinde olması,
- c) Yeni ve/veya yüksek teknoloji içermesi,
- d) Uluslararası ticareti destekleyecek bir hizmet mahiyetinde olması,
- e) Serbest bölgedeki sektörel ihtisaslaşma ve kümelenmeyle uyumlu olması

hususları değerlendirme sürecinde göz önünde bulundurulur.

5. Bölgenin fiziki ve altyapı imkanlarının, yapılması planlanan faaliyet için uygun olması şartı aranır.
6. Başvuru sahibi firma ile ortaklarının veya yeni kurulacak firma ortaklarının geçmiş performanslarının müracaat formunda yer alan taahhüt niteliğindeki yatırım, üretim, ticaret ve sermaye büyüklüklerini doğrulayacak mahiyette olması gerekmektedir.
7. Türkiye ve dünyadaki genel ekonomik durum, iç ve dış piyasalardaki arz ve talep dengesindeki değişimler ile firmalarımızın rekabet gücünün korunması hususları göz önüne alınarak Genel Müdürlükçe gerektiğinde ilave kriterler aranabilir.

98/4 sayılı Genelgenin bu Genelgeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.